

Республикалық әскери-сараптамалық журнал

АЙВУН

№9 (163)
ҚЫРКҮЙЕК 2021 ЖЫЛ

КҮЗГІ ӘСКЕРГЕ ШАҚЫРУ
НАУҚАНЫ

20

НАГРАДА ЗА ВЫУЧКУ
И ХАРАКТЕР

24

«АЙВУН» ӘСКЕРИ-
ПАТРИОТТЫҚ ЖАСТАР ЖИЫНЫ

26

ҰЛЫ ДАЛА ӘСКЕРІ – ТӘУЕЛСІЗДІК ТІРЕГІ!

Республикалық әскери-сараптамалық журнал

АІВҮН

2021

МАЗМҰНЫ:

ШЫҢДАЛУ МЕКТЕБІ

«ОТПАНТАУ-2021» ӘСКЕРИ ОҚУ-ЖАТТЫҒУ ЖИЫНЫ.....4

САРАПТАМА

ҚАЗАҚ АРМИЯСЫНЫҢ ҚОРЖЫНЫНДА 11 ЖҮЛДЕ.....8

НАШИ ПОБЕДИТЕЛИ

ДОКАЗАЛИ СВОЕ МАСТЕРСТВО.....12

ШОЛУ

КҮЗГІ ӘСКЕРГЕ ШАҚЫРУ НАУҚАНЫ.....20

АРМИ-2021

НАГРАДА ЗА ВЫУЧКУ И ХАРАКТЕР24

РУХ

«АЙБЫН» ӘСКЕРИ-ПАТРИОТТЫҚ ЖАСТАР ЖИЫНЫ.....26

ЕСТЕЛІК

АРАЛДЫҢ АРДА АЗАМАТЫ.....32

АНАЛИТИКА

«ГИБРИДНАЯ ВОЙНА»
ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВОЕННОЙ НАУКИ34

АЙБЫН

Республикалық әскери-сараптамалық журнал

БАС РЕДАКТОР

Алия Майсеитова

БАС РЕДАКТОРДЫҢ

ОРЫНБАСАРЫ

Тимур Аубакиров

РУКОВОДИТЕЛЬ

ПРОЕКТА SARBAZ.KZ

Тимур Кубеков

БӨЛІМ МЕНҒЕРУШІСІ

Ерлібай Қадырбай

ДИЗАЙНЕР

Адил Шеримбетов

ТІЛШІЛЕР

Рима Әбеуова

Алия Майсеитова

Меруерт Сафаева

Нариман Дюсенов

Бақытгүл АБАЙҚЫЗЫ

ФОТОТІЛШІ

Ағыбай Аяпбергенов

E-MAIL: info@sarbaz.kz

МЕНШІК ИЕСІ:

«Әскери ГАЖ Медиа» ЖШС

Қазақстан Республикасы,

010000, Нұр-Сұлтан қаласы,

Есіл ауданы, Комсомол тұрғын алабы,

Домалақ ана көшесі, 11 үй.

Тел. 8 (7172) 25-21-63

Қазақстан Республикасы

Қорғаныс министрлігінің

тапсырысы бойынша

шығарылады

Автордың пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.

Қолжазбалар мен фотосуреттер рецензияланбайды және авторларға қайтарылмайды.

Журнал Қазақстан Республикасы Инвестициялар және

даму министрлігінде тіркеліп, 2015 жылғы 30 сәуірде

№5341-Ж куәлігі берілген

Шығуы ай сайын. Бағасы еркін.

Таралымы 1000 дана. Тапсырыс №9

«ОТПАНТАУ-2021» ӘСКЕРИ ОҚУ-ЖАТТЫҒУ ЖИЫНЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Маңғыстау облысына жұмыс сапары барысында «Оймаша» полигонында өткен «Отпантау-2021» шұғыл-стратегиялық командалық-штабтық әскери оқу-жаттығу жиынына барды

Жоғарғы Бас қолбасшы Бас штабтың алдыңғы шептегі пунктін аралап көріп, Қорғаныс министрінің, әуе қорғанысы, құрлық әскері, әскери-теңіз және десант-шабуылдаушы әскерлер күштері басшыларының, сондай-ақ Қарағанды облысы әкімінің баяндамасын тыңдады. Қасым-Жомарт Тоқаев арнаулы мақсаттағы бөлімдердің дайындығын тексеріп, қару-жарақтар мен техникалардың заманауи түрлерін көрді, сондай-ақ Ақтаудағы әскери госпиталь мен Маңғыстау облысындағы авиациялық инфрақұрылымның құрылыстарына қатысты презентациямен танысты.

Содан кейін Қасым-Жомарт Тоқаев белсенді жүргізілген әскери әдіс-тәсілдердің көрсетілімін биік мінберден тамашалады.

Оқу-жаттығу жиынының тәртібі бойынша әртүрлі әскер топтарының шартты қарсыластарына қарсы жүргізген әскери іс-қимылдарының қазіргі қарулы қақтығыстардың тәжірибесіне негізделген жаңа әдіс-тәсілдері іс-жүзінде көрсетілді. Әскер топтарының іс-қимылдары барысында әуедегі және жердегі барлау әрекеттері жүзеге асырылды. Оның нәтижелері ұшқышсыз басқарылатын аппараттар мен аралас авиация бөлімдеріне тура соққы жасалатын нысандарды көрсетіп отырған басқару пунктіне беріліп отырды.

Сонымен қатар шартты қарсыластардың ұшқышсыз басқарылатын аппараттарына қарсы күрес ұйымдастырылып, контрбатареялы соғыстың заманауи әдістері қолданылды. Оқу-жаттығу жиыны барысында әскерлердің ұтқырлық

деңгейінің жоғары болуын қамтамасыз етуге назар аударылды.

Бұдан бөлек Президентке Қарулы Күштердің, ведомствоаралық бөлімдердің, сондай-ақ еліміздің әртүрлі өңірлеріндегі жергілікті атқарушы органдар мен орталық мемлекеттік органдардың аумақтық бөлімшелерінің жүргізген іс-қимылдары онлайн режимде көрсетілді. Атап айтқанда, Каспий теңізі айдынында әскери теңіз күштерінің авиация мен арнайы операциялар күштерінің қолдауымен еліміздің экономикалық нысандарын қорғауға бағытталған іс-қимылдары жүргізілді. Осындай әскери оқу-жаттығу жиындары Қарағанды облысындағы «Сарышаған», «Спасск» және Алматы облысындағы «Көктал» полигондарында өтті.

Әдіс-тәсілдер көрсетілімі аяқталғаннан кейін әскери қызметшілер алдында сөз сөйлеген Жоғарғы Бас қолбасшы «Оймаша» полигонында

өткізілген оқу-жаттығу жиынының маңызы зор екенін айтты.

– Бұл тарихи мекен – елдік пен ерліктің, бірлік пен тұтастықтың символы. Ел шетіне жау тигенде бабаларымыз осы таудың басына «Ұран отын» жаққан. Жауапты сәтте біртудың астына жиналған. Сондықтан жұртымыз оны «Бірліктің оты» деп атаған. Ерлеріміз туған жерді қорғау үшін жорыққа Отпантаудың бауырынан аттанған. Осы жерде ұлт тағдырын шешетін маңызды жиындар өткен. Бұл игі дәстүр қазіргі күнге дейін жетіп отыр. Біз батырларымыздың рухына тағзым етеміз. Сонымен бірге дәстүр сабақтастығын сақтаймыз. Ең бастысы, байтақ даланы ұрпағына мирас еткен бабалар аманатына адал болып, Отанымызды қорғаймыз, – деді Мемлекет басшысы.

Президент әскери оқу-жаттығу жиындарында, соның ішінде халықаралық деңгейде тұрақты түрде жақсы нәтиже

көрсетіп келе жатқан еліміздің Қарулы Күштерінің әскери дайындығының деңгейі жоғары екенін атап өтті. Сондай-ақ әскеріміздің нақты соғыс жағдайында да биіктен көрінетініне сенім білдірді.

– Армияда үнемі жаңғыру үдерісі жүргізіледі. Бұл заманауи сын-қатерлер мен қауіптерге дайындығымызды қамтамасыз етеді. Арнайы операциялар жүргізетін күштер, барлау бөлімдері мен арнаулы мақсаттағы бөлімшелер қарқынды дамып келеді. Диверсиялық әрекеттерге қарсы іс-қимылдар пысықталады. Тура соққы жасайтын

қарулар мен ұшқышсыз басқарылатын құралдар кеңінен қолданыла бастады, – деді Президент.

Мемлекет басшысы әскери қызметшілер алдында сөйлеген сөзінде өңірдегі әскери-саяси ахуалдың күрделену жағдайында өткен бүгінгі кешенді оқу-жаттығу жиыны күштік құрылымдар мен жергілікті атқарушы биліктің дағдарыс жағдайын ауыздықтауға әзірлігін көрсеткенін жеткізді.

Жоғарғы Бас қолбасшы оқу-жаттығу жиындары еліміздің әртүрлі өңірінде орналасқан жеті оқу-жаттығу полиго-

нында және Каспий айдынында өткенін атап өтті. Жалпы оқу-жаттығу жиындары шығыстан батысқа қарай үш мың шақырым аумақты қамтыды.

– Жеке құрам мен техниканы өз жүрістерімен, теміржол және әуе қатынастары арқылы жылжыту жұмыстары пысықталды. Бұл Қарулы Күштердің стратегиялық ұтқырлығын, қауіп төндіретін негізгі бағыттар бойынша әскери топтарды жедел құру мүмкіндігін көрсетті. Штабтардың шұғыл жағдайлар кезіндегі үйлесімді жұмысын, жоғары технологиялы қарулар мен әскери іс-қимылдарды жо-спарлау әдістемелерінің қолданылуын көрдік. Әкімдіктердің де дайындық деңгейінің жоғарылағанына куә болдық. Қазіргідей «стресс-тестілеу» кезінде олардың рөлі әскери құрамдардан кем түспейді, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент армияның мемлекет пен қоғам тарапынан жіті бақыланатын нысан екенін атап өтті. Сондай-ақ Мемлекет басшысы әскерді заманауи қару-жарақпен және техникамен одан әрі жабдықтауға негізделген Қарулы Күштерді және басқа да әскерлер мен әскери құрамдарды дамыту тұжырымдамасының бекітілгенін еске салды.

– Олардың қатарында әуе шабуылына қарсы қорғаныс, ұшқышсыз басқарылатын ұшу аппараттары, барлау және радиоэлектронды күрес құралдары бар. Майдан, әскери және әскери-көлік авиация паркін жаңарту жұмыстары жалғасады. Әскеріміз шетелдік және отандық өндірісте жасалған тура соққы жасайтын зымыран кешендерімен жабдықталады. Жалпы Қарулы Күштердің техникалық әлеуеті қазақстандық армияның жаңа келбетін көрсетеді, – деді Мемлекет басшысы.

Жоғарғы Бас қолбасшы әскери қызметшілерге кешенді әлеуметтік қолдау көрсету мәселелеріне де

тоқталды.

– Қаржыландыру мәселесі кезең-кезеңімен артып келеді. Биылдан бастап әскери қызметшілердің лауазымдық еңбекақылары 35 пайызға өсті. Алдағы екі жылда орташа есеппен 60 пайызға жоғарылайды. Барлық санаттағы әскери қызметшілер үшін тұрғын үй мәселесі заңнамалық тұрғыдан шешілген. ТМД-ның басқа елдеріне қарағанда қазақстандық әскердің әлеуметтік топтамасы – бәсекеге қабілетті. Әскери қызметшілерді әлеуметтік қорғау мәселесі әрдайым мемлекет басымдық беретін салалардың қатарында болады. Күшті әскер – қуатты егемен Қазақстанның кепілі, – деді Президент.

Қасым-Жомарт Тоқаев сөзінің соңында мінсіз қызметтері үшін әскери қызметшілерге алғыс айтып, еліміздің қауіпсіздігін берік қорғайтындарына сенім білдірді.

«Отпантау-2021» жедел-стратегиялық әскери-штабтың оқу-жаттығу жиыны әскеріміздің әзірлігін тосыннан тексерудің соңғы кезеңі болды. Қарулы Күштердегі оқу-жаттығу жиындары биылғы қыркүйек айының басынан бері жүргізіліп келеді. Тексеріске 9 мыңға жуық әскери қызметші қатысып, 3 мыңнан астам қару-жарақ пен әскери техника, оның ішінде 66 ұшу аппараты мен 8 кеме жұмылдырылды.

ҚАЗАҚ АРМИЯСЫНЫҢ ҚОРЖЫНЫНДА 11 ЖҮЛДЕ

4 қыркүйек күні Мәскеу төріндегі «Патриот» конгресс-көрме залында VII халықаралық армия ойындарының жабылу салтанаты өтті. «Армия-2021» халықаралық ойындарында жүлделі орындар иеленген жеңімпаздарды марапаттау рәсіміне 11 елден келген 42 команда қатысты.

сей Федерациясы Қарулы Күштері Бас штабының бастығы армия генералы Валерий Герасимов Ресей Президенті Владимир Путиннің сәлемін жолдап, құттықтау хатын оқыды.

–2015 жылдан бері халықаралық армия ойындарының өзіндік дәстүрі бекіп, әлемдік масштабтағы маңызды шараға айналды. Жыл өткен сайын әр елден келген әскери маманға кәсіби шеберліктерін ортаға салып, жауапты тапсырмаларды сауатты әрі шапшаң шеше білетін қасиеттерін көрсететін алаңға айналды,- делінген Владимир Путиннің сөзінде.

Сондай-ақ Ресей мемлекет басшысы халықаралық ойындарды ұйымдастыру өте жоғары деңгейде өткенін атап өткен. Қатысушы командалар саны артқанын, биылғы бағдарлама дерлік

22 тамыз күні басталған байрақты бәсеке 4 қыркүйекке дейін жалғасқаны мәлім. Әлемнің 11 мемлекетінен келген қарулы күштердің өкілдері 34 байқау бойынша бақ сынасып, шеберліктерін ортаға салған болатын. Олар жарысып қана қоймай, тәжірибе алмасты.

Салтанатты шараға келе алмаса да, Ресей Федерациясының Қорғаныс министрі армия генералы Сергей Шойгу видео қоңырау арқылы барша қатысушылар мен жеңімпаздарды халықаралық дәрежеде өткен маңызды бәсекенің аяқталуымен құттықтады. Ведомство басшысы армия ойындарының халықаралық әскери байланыс үшін маңызы зор екенін тілге тиек етті.

Министрдің бірінші орынбасары, Ре-

әскери мамандықтарды қамтитын қызықты және мазмұнды жарыстармен байытылғанын тілге тиек еткен. Ойындар өткен полигондар мен алаңдарда қатысушылар мен қонақтар отандық және шетелдік қорғаныс-өнеркәсіптік кешендердің соңғы жетістіктерімен, бірлескен перспективалы жобаларын іске асыру барысымен танысуға мүмкіндік берілгені айтылған.

– Қазіргі армия ойындары кәсіби әрі сараптамалық қарым-қатынас құруға, перспективалы іскерлік байланыс орнатып, халықаралық әскери -техникалық ынтымақтастықты дамытуға елеулі үлес қосатынына сенімдімін, - деп қосқан РФ Президенті.

Армия-2021 халықаралық ойындарының жабылу салтанатында ең әсерлі жарыс – танк биатлонының жеңімпаздары мен жүлдегерлері ма-

мыту халықаралық қауымдастығының президенті, армия генералы Олег Салюков қола медальмен марапаттады.

Танк биатлонының соңғы эстафетасы кезінде мәртебелі қонақтар – шет мемлекеттердің өкілдері биылғы ойындар туралы өз әсерлерімен бөліскен.

– Биыл конкурс жоғары деңгейде өткізілді. Қатар армиясы аталмыш халықаралық ойындарға қатысуды жалғастыруды жоспарлап отыр, себебі жарыстар Қатар әскери қызметшілерінің жауынгерлік қабілетін арттыруға ықпал етеді, - деді Қатар Қорғаныс министрлігі әскери дайындық басқармасының төрағасы, бригадир генералы Жасим Ахмад Мұхаммед Әл -Муханнад.

Индонезия Қорғаныс министрінің

рапатталды. Осы аталымда ресейлік әскери қызметшілер топ жарып, бірінші орынды иеленді. Ресей Федерациясы Қорғаныс министрінің орынбасары армия генералы Дмитрий Булгаков жеңімпаздар кубогын танк командирі аға сержант Даниил Храмовқа табыстады. Бұл экипаж финалда бірінші болып жарысқа түсті. Екінші орын алған Қытай Халық Республикасының құрама командасын Ресей Федерациясы Қорғаныс министрінің орынбасары генерал-лейтенант Юнус-Бек Евкуров марапаттады. Үшінші орынға табан тіреген Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің танкішілерін Ресей Құрлық әскерлерінің бас қолбасшысы, Армия ойындарын да-

орынбасары генерал-майор Родон Педрасон Индонезия армиясы 2022 жылы халықаралық армия ойындарына бірінші рет қатысуы мүмкін екенін айтты.

– Биыл біз мұнда бақылаушы ретінде келдік. Алайда келесі жылы біздің әскерлер жарыста өз мүмкіншіліктерін сынап көруі мүмкін, – деді Родон Педрасон.

«Армия-2021» халықаралық ойындарына мыңнан астам қару-жарақ, әскери және арнайы техника, ұшақтар мен кемелер жұмылдырылды. Индонезия қорғаныс саласының өкілі айтуынша, осы жарыстардың ішінде олар танк жарыстарына, атыс қаруынан, атап айтқанда, мергендер жарысына қатты қызығушылық танытқан.

– Қорғаныс министрі ретінде мен аталмыш байқауға алғаш рет келіп отырмын, – деді Сербия Республикасының Қорғаныс министрі Небойша Стефанович. – Сербия армиясы - «Тәртіп сақшысы» атанған әскери полиция жарысының тең ұйымдастырушысына айналғаны біз үшін үлкен мәртебе. Мен жүлделі орындардан көрінген «танк биатлонының» барлық қатысушыларын құттықтаймын. Болашақта біздің жігіттер де өз деңгейінде сайысқа түседі деп сенемін. Біз болашақта армия ойындарына қатысып, бұдан да жоғары нәтижелерге қол жеткіземіз деген үміттемін.

Жабылу салтанаты халықаралық ар-

мия ойындарының жеңімпаздарына кубок табыстауымен аяқталды.

Қазақстандық әскери қызметшілер осы байқауда 11 конкурс бойынша сынға түсті. Оның екеуі ел аумағында өтті. Ұшқышсыз ұшу аппараттарының есептоптары арасындағы «Сұңқар аңшылығы» конкурсында Қазақстан командасы бұлтарыссыз жеңіске жетті. Екінші орынды – Беларусь, үшінші орынды – Ресей еншіледі.

«Артиллериядан оқ ату шеберлері» – бұл минаатқыш бөлімшелердің жарысы. Қазақстан жауынгерлері табанды күресте негізгі қарсыласы – ресейлік әскери қызметшілерден басып озып бірінші орын алды. Үшінші орын Әзербайжанға бұйырды. Бұдан өзге, ел Қарулы Күштерінің әскери қызметшілері бірқатар сайыстардан жүлделі орындар алды. Айта кетсек, «Десант взводы» конкурсында ресейлік десантшыларға ғана есе жіберіп, екінші орынға табан тіреді. Қазақстан сондай-ақ, «Тактикалық мерген», «Аттар марафоны», «Бейбітшілік жауынгері», «Тәртіп сақшысы», «Эльбрус шеңбері», «Теңіз кубогы» және «Армия мәдениеті» конкурстарында «қола» жүлде иегері атанды.

Жоғарыда атап өткеніміздей Мәскеу маңындағы «Алабино» полигонында Армия халықаралық ойындарының «Танк биатлоны» конкурсында Қазақстан үшінші орын алды. Ақтық жарыс айналымына Әзербайжанның,

Қазақстанның, Қытай мен Ресейдің танк экипаждары шықты.

Қазақстандық танкистер барлық атыс шебін дәл көздеп, оқ атудан шеберліктерін көрсетті. Үш атыс шебінен басқа жаңбыр суынан лайланған трассадағы он бір кедергі сайысты қиындатты.

Айналым барысына ресейлік танкистер бірден алға озып шықты, олардың соңынан сәл айырмашылықпен Қытай танк экипаждары жетті. Жүлделі орын үшін тартыс Қазақстан мен Әзербайжан арасында өрбіді.

Ақтық сын айналымындағы нәтижелерге келсек, бірінші болып мәреге жеткен – ресейліктер, екінші – Қытай командасы.

– Экипаждар жаттықтырушылардан нақтытапсырмаалып, оны орындауғатырысты. Нәтижесінде үшінші орын алдық. Қорғаныс ведомствосы басшылығының, жаттықтырушылардың және біздің әскери бөлімдер басшылықтарының қолдауына алғысымыз зор, – деді экипаж командирі аға лейтенант Сейітжан Қобыланұлы.

Биыл «Танк биатлонына» Әзербайжан, Абхазия, Беларусь, Венесуэла, Вьетнам, Катар, Қазақстан, Қырғызстан, Қытай, Тәжікстан, Моңғолия, Ресей, Сербия, Лаос, Мали, Оңтүстік Осетия, Сирия, Өзбекстан және Мьянма елдерінен 19 команда қатысты.

Бақытгүл Абайқызы

ДОКАЗАЛИ СВОЕ МАСТЕРСТВО

За каждой победой на Армейских международных играх стоят военнослужащие, проявившие в ходе конкурсов свои лучшие качества: слаженность, воинскую выучку, профессионализм и силу воли. Представители различных военных профессий, обладающие уникальным багажом опыта и знаний, сумели превзойти в мастерстве не только соперников, но и самих себя, устанавливая новые рекорды и завоевывая медали.

Вновь лучшие

27-летний сержант Данияр Шарипбеков из механизированной бригады регионального командования «Астана» был в числе лучших военнослужащих нашей страны, отобранных для участия в международном конкурсе «Мастера артиллерийского огня». Соревнование прошло на полигоне «Матыбулак» 40-й военной базы в Южном Казахстане.

Сержант Шарипбеков проходил срочную службу в Алматы, а затем решил прочно связать свою жизнь с армией. О принятом решении не жалеет, намерен и в дальнейшем строить военную карьеру. По его словам, готовиться к проведению конкурса «Мастера артиллерийского огня» казахстанская сборная начала еще в апреле, сначала в воинской части, а с середины июня

— непосредственно на полигоне «Матыбулак». При этом все участники были твердо настроены победить.

- На данные соревнования я выезжал уже в третий раз. Заметно, как с каждым годом растет мастерство военнослужащих из Казахстана и других стран. Конкурс был очень интересным, программа насыщенной. Наблюдалась очень жесткая конкуренция между командами-участницами, но конкуренция эта была профессиональной, с ребятами из других команд мы очень хорошо общались. Так что можно сказать — победила дружба, а Казахстан — занял первое место, - рассказывает он.

Еще одним участником конкурса стал сержант Медет Рыскулбеков, который также представлял механизированную бригаду регионального командования «Астана».

- Преодолевая маршруты, участники выполняли стрельбы из пулемета, автомата и гранатомета, а также огневые задачи из миномета. Ночью заданные цели поражались с использованием приборов ночного видения. В финальной эстафете минометные расчеты нашей страны показали лучшие результаты. Считаю, что залогом нашей победы стали месяцы упорных тренировок, слаженность команды, мощный боевой дух, упорство и целеустремленность, - говорит он.

С окончанием конкурса участников поздравил первый заместитель начальника Генерального штаба Вооруженных Сил Республики Казахстан генерал-лейтенант Марат Хусаинов.

- Эти игры - только одна грань многогранного сотрудничества и плодотворных связей между нашими странами. Благодаря личным усилиям глав наших государств принципы доверия и добрососедства укрепляются на практике, - отметил он в своем выступлении.

Не секрет, что весомый вклад в победу каждой команды вносит и главный тренер. наших артиллеристов на конкурсе возглавил заместитель командующего - начальник ракетных войск и артиллерии Управления командующего регионального командования «Юг» полковник Тлек Серикпаев.

Его служебный путь начался в Военном училище при Военной академии Вооруженных Сил Республики Казахстан (г. Алматы), которое он окончил в 1999 году по специальности «Командная тактическая артиллерия». В 2007 году он окончил Михайловскую военную артиллерийскую академию (г. Санкт-Петербург), а в 2019 году стала выпускником факультета «Академии Генерального штаба ВС» Национального университета обороны имени Первого Президента РК Н. А. Назарбаева. По окончании училища был назна-

чен на должность командира взвода в войсковую часть 29108. Сегодня он продолжает службу в региональном командовании «Юг».

- На нас возлагалась большая ответственность, так как конкурс должен был состояться на казахстанской территории. Мы не могли проиграть, понимая, что за нами наше государство и народ. Этот факт был дополнительной морально-психологической нагрузкой на личный состав команды, - отмечает полковник Серикпаев.

Помимо конкурса «Мастера артиллерийского огня» на полигоне «Матыбулак» в Жамбылской области прошли также состязания расчетов беспилотных летательных аппаратов «Соколинная охота». Поэтому было необходимо все организовать по международным требованиям, что и было достигнуто согласно плану, разработанному и утвержденному странами-участницами данных соревнований.

В конкурсе «Мастера артиллерийского огня» принимали участие минометные расчеты из Азербайджана, Беларуси, Вьетнама, Ирана, Казахстана, России, Сирии, Таджикистана и Узбекистана. Он проходил в три этапа: индивидуальная гонка, ночной спринт и эстафета.

Все страны-участницы, за исключением Российской Федерации, выступали на техники и применяли вооружение

нашей армии, а именно МТЛБ – многоцелевой тягач легкий, бронированный, а также 2Б11 – 120-ти миллиметровый миномет. Согласно регламенту соревнований, участникам можно выступать на своей технике и применять своё оружие, если они отвечают положению конкурса.

- На этапе «Индивидуальная гонка» каждый расчет выступает индивидуально, проезжая два круга с общей дистанцией четыре километра. На первом круге расчет после старта проходит заграждение под названием «змеяка», после чего проходит минно-взрывное заграждение, заезжая на первый участок, где командир расчета должен выполнить прицельную стрельбу из ПКТ. На выполнение данного упражнения ему дается 12 патронов, которыми он должен поразить свою мишень. По окончании стрельбы из ПКТ он выдвигается на участок для стрельбы из миномета и должен поразить цель (круг диаметром 15 метров с числовым обозначением). На выполнение данного упражнения минометному расчету дается три мины. Затем, преодолев холм, расчет выезжает на колеяный мост, заново проходя «змеяку» и минное заграждение, выехав, таким образом, на второй участок для минометной стрельбы.

На третьем участке минометный расчет выполняет стрельбу из гранатомета и АК-74. Для поражения мишеней гранатометчику даются две гранаты, а автоматчику четыре патрона. В случае невыполнения упражнения на определенном участке минометному расчету

дается штрафной круг длиной пятьсот метров.

На этапе «Ночной спринт» не проводится стрельба из ПКТ. Дистанция также составляет два круга, однако в отличие от дневных соревнований стрельба из миномета выполняется только на первом круге. На втором проводится лишь стрельба из гранатомета и автомата.

На третьем этапе «Эстафета» выполняются те же упражнения. Отличие состоит в том, что расчеты передают друг другу эстафету. Пожалуй, этот этап можно назвать самым трудным. К примеру, минометный расчет преодолевает все препятствия. По завершении дистанции он должен передать эстафету следующему расчету, который затем приезжает к финишу. Для того, чтобы передать эстафету расчет, прибывший на финиш, должен добежать до второго расчета, расположенного на расстоянии 500 метров. Каждый военнослужащий (номер

расчета) должен коснуться идентичного номера второго расчета. Тогда эстафета считается переданной. После чего второй расчет бежит к многоцелевому тягачу, занимая свои места. Таким образом, вся дистанция составляет восемь километров, – рассказал полковник Серикпаев.

По итогам соревнований «Мастера артиллерийского огня» команда Казахстана заняла первое место, оправдав все возложенные на нее надежды.

- Безусловно, подобные состязания – это своего рода вызов и испытание. Команда горда тем, что ей удалось выиграть и не подвести свою страну. Во имя победы члены команды проделали большой труд вдали от семьи, однако команда была вознаграждена, став лучшей среди девяти стран, – говорит Тлек Серикпаев.

Огнем и маневром

В упорной борьбе «Танкового биатлона», который на несколько дней приковал к экранам сотни тысяч телезрителей из нескольких десятков стран, отечественные военнослужащие продемонстрировали слаженность и профессионализм. Конкурс проходил на подмосковном полигоне «Алабино» с 22 августа по 5 сентября. Главным тренером казахстанской команды в этом году стал подполковник Адиль Турсункулов, командир механизированной бригады, дислоцирующейся в Караганде.

«Танковый биатлон» - уникальное состязание, в котором уже несколько лет подряд принимают военнослужащие не только из стран СНГ, но и ближнего и дальнего зарубежья. Так, в этом году участниками стали команды из 19 госу-

дарств - Азербайджана, Абхазии, Беларуси, Венесуэлы, Вьетнама, Казахстана, Катар, Кыргызстана, Китая, Лаоса, Монголии, Мали, Мьянмы, России, Сербии, Сирии, Таджикистана, Узбекистана и Южной Осетии.

Лучшие представители танковых войск соревнуются в вождении многотонных бронированных машин, преодолении различного типа препятствий, стрельбе из пушек и пулеметов. Конкуренция здесь очень жесткая. К примеру, в прошлом году отечественные армейцы заняли пятое место, в этом же, проделав большую работу над ошибками, в ожесточенной борьбе вырвались на третью призовую позицию, уступив лишь явным фаворитам конкурса — сборным Российской Федерации и Китая. В этом большая заслуга командиров, готовивших танкистов непосредственно в воинских частях, а также на заключительном этапе, который проходил на территории Южного Казахстана — полигоне «Отар».

Старшим офицером отечественной сборной, отправившейся в Москву, был назначен генерал-лейтенант Амир Халиков, начальник Главной инспекции Министерства обороны РК. А главным тренером команды стал подполковник Адиль Турсункулов, стаж которого в Вооруженных Силах РК составляет вот уже 24 года. Всю свою жизнь он посвятил танковым войскам, прошел все карьерные ступени — от командира взвода до командира бригады. В региональном командовании «Астана» офицер служит уже больше года, до этого возглавлял воинскую часть в Отаре.

- Экипажи формировались из лучших военнослужащих со всей страны. Подготовку начали с 11 апреля, закончили 1 августа. График был насыщенным и предельно плотным, необходимо было отточить все навыки до автоматизма, - рассказывает подполковник Турсункулов. - Соблюдались все положенные санитарно-эпидемиологические нормы, велось тщательное наблюдение за физическим состоянием и здоровьем военнослужащих. В начале августа вылетели в Москву, прибыли на полигон «Алабино», приняли технику, предоставленную российской стороной. Предстояло выступить на танках Т-72Б3, согласно жеребьевке, машины были окрашены в зеленый цвет.

Полигон «Алабино» встретил участников непогодой и слякотью, несколько раз проходили ливневые дожди. Подготовленные грунтовые дорожки развязали, но, как известно, танки грязи не боятся...

- Конкуренция была очень сильной. Мы успешно прошли в полуфинал «Танкового биатлона», но, можно сказать, что нам в спину дышали танкисты из Беларуси и Азербайджана. При этом хочу отметить, что белорусы выступали на модифицированных машинах, мощность двигателей на их танках была почти на 200 лошадиных сил больше, чем у наших. Впрочем, это не помешало нам выиграть. Казахстанские экипажи показали себя очень слаженно, выучка тоже была на высоте — в частности, при стрельбе из пулемета ПКТ мы имели 100% попаданий по мишеням, а в финале, когда огонь велся из 125-миллиметрового орудия, 8 из 9 снарядов попали в цель, - говорит подполковник Турсункулов.

Борьба за третье призовое место разворачивалась между Казахстаном и Азербайджаном. Наши танкисты показали отличную стрельбу, успешно справляясь со всеми огневыми рубежами. Помимо трех огневых рубежей и одиннадцати препятствий, прохождению трассы осложняло то, что она была разбита проливными дождями.

По результатам финального заезда первое место заняли российские танкисты, второй стала команда Китая, на счету Казахстана — «бронза».

- Экипажи получили от тренеров четкую задачу, которую постарались выполнить. Выражаем огромную благодарность руководству оборонного ведомства, тренерам и командованию наших воинских частей за поддержку, - поделился командир экипажа старший лейтенант Сейтжан Кобыланулы.

После финального заезда в парке «Патриот» состоялась церемония награждения победителей и призеров. Для подполковника Адиль Турсункулова это стала третья медаль за участие в «Танковом биатлоне». Весьма символично, что победа казахстанских военных состоялась в канун дня танкиста - 15 сентября. Этот день ознаменован в истории событием 1942 года, когда молодежь Шымкента передала седьмому и тринадцатому отдельным танковым полкам 46 танков Т-34 с надписью «Комсомольцы Казахстана». Сбор средств на строительство танковой колонны проводился молодежью всей республики.

К новым рекордам

Одним из победителей конкурса «Соколиная охота» в составе казахстанской команды стал старший специалист (старший оператор) авиационной эска-

дрильи беспилотных летательных аппаратов сержант Жасулан Укенов. Он родился в городе Акколь Ақмолинской области. Проходил срочную воинскую службу, вскоре после окончания которой принял решение остаться в армии – стать военнослужащим по контракту. Он отмечает, что за весь период под-

готовки казахстанской команды ни разу не были показаны столь высокие результаты, как на самом конкурсе. А на некоторых этапах были побиты несколько своих же рекордов.

- Подготовка длилась два месяца. За это время в полной мере удалось испытать свои возможности, все действия

отработать до автоматизма и наладить слаженную работу членов команды, что и было продемонстрировано на конкурсе, - рассказывает собеседник.

Участники конкурса «Соколиная охота» соревновались в ведении воздушной разведки, поиске заданных целей, обслуживании и подготовке беспилот-

ных летательных аппаратов к полетам, а также демонстрировали свое стрелковое мастерство.

- Конкурс состоял из трех этапов, и мы выполняли ежедневно по 1-2 упражнения. Наиболее сложным из них, на мой взгляд, стало сопровождение колонны во время поиска разведгруппы в ущелье. Они сливались с камнями, и увидеть их в сумерках было практически невозможно, - говорит сержант Жасулан Укенов.

По итогам соревнований безоговорочную победу на родной земле одержала казахстанская команда с большим отрывом от соперников, захватив лидерство на первом этапе, упрочив его на втором и полностью его подтвердив на третьем. Второе место заняли военнослужащие из России, третье — из Беларуси. Свою лепту в победу команды внес сержант Укенов, в обязанности которого как старшего оператора входили правильная сборка и разборка воздушного судна.

К слову о технике. Три из четырех участвовавших в конкурсе команд уже демонстрировали возможности своих комплексов воздушной разведки в «Соколиной охоте», в том числе и казахстанская команда, применявшая израильский «SKYLARK 1-LEX». У российской команды – отечественный «Элерон-ЗСВ», у белорусов - российский «Суперкам-350». Новинку собственного производства привез испытать на конкурсе Иран - комплекс «Чамруш».

- Беспилотник SKYLARK 1-LEX израильского производства удобен для скрытой разведки, он обеспечивает высококачественными видеоданными в режиме реального времени в дневных и ночных условиях в течение 3 часов полета в пределах дальности прямой видимости 40 км. В ходе конкурса аппарат показал себя отлично, без отказов и без проблем позволил выполнить поставленные задачи, - рассказывает сержант Укенов. – Дстойно показали себя в ходе конкурса и беспилотники команд соперников. Техника быстрая и труднозаметная, но до нашей ей далеко. В целом все соперники показали высокий профессиональный уровень и выучку, особенно военнослужащие из Республики Беларусь.

По признанию Жасулана Укенова, залог успеха казахстанцев заключается не только в хорошо отлаженной и ка-

чественной технике. Важнейшую роль сыграл настрой и отличная мотивация.

- Одержать победу на своей земле вдвойне приятно. При этом чувствовалась большая ответственность. Команда выступила на высшем уровне, проявив профессионализм. Конечно же, помогли «родные стены», - говорит он.

Заслуженная победа в конкурсе стала не самым главным событием в жизни Жасулана, ведь ранее во время подготовки у него родилась дочь.

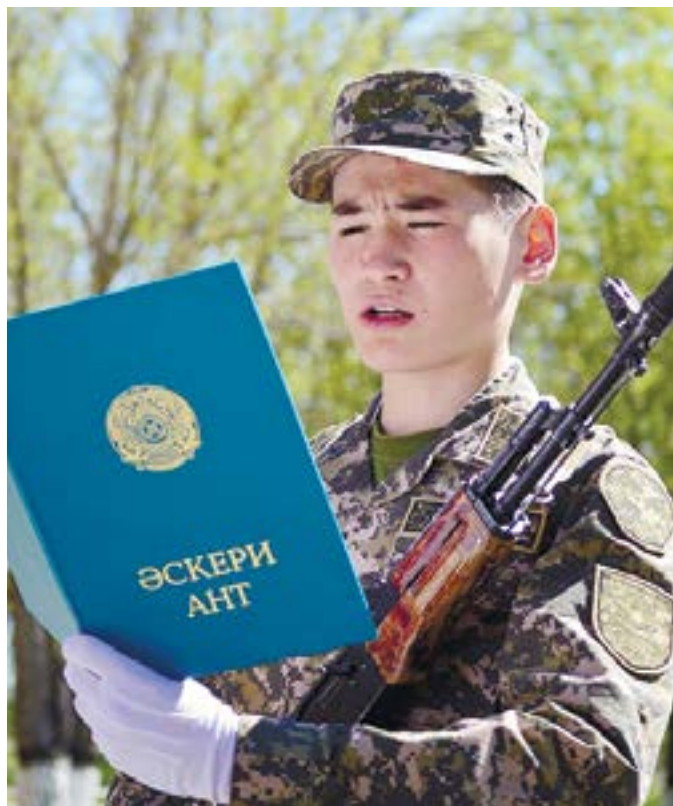
- Достигать высот и одерживать по-

беды всегда легче, когда ощущаешь поддержку со стороны родных людей. Жена с пониманием и уважением относится к выбранной мной профессии военного, - говорит сержант Укенов. - Все свободное время стараюсь проводить с супругой и детьми. Семья для меня всегда на первом месте, это опора, надежный тыл. А если нет поддержки в тылу, то и служба не в радость.

**Тимур АУБАКИРОВ,
Фархат КИНЖИТАЕВ,
Нариман ДЮСЕНОВ**

Әскерге бару – адал қызмет пен Отан алдындағы қасиетті парыз. Жыл сайын көктем мен күз айларында еліміз бойынша жасы 18-27 жас аралығындағы азаматтарды әскерге шақыру науқаны басталады. Олар медициналық комиссиядан өтіп, олармен зерделеу жұмыстары жүргізіледі. Қазақстан Республикасы Президентінің 2021 жылғы 5 ақпандағы Жарлығына сәйкес биылғы жылдың бірінші қыркүйегінен бастап азаматтарды күзгі науқан бойынша мерзімді әскери қызметке шақыру іс-шаралары басталды.

КҮЗГІ ӘСКЕРГЕ ШАҚЫРУ НАУҚАНЫ

Жыл соңына дейін жалғасатын күзгі әскерге шақыру компаниясы барысында еліміздегі 17 қорғаныс істері жөніндегі департаменттерінен Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерін, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарын әскерге шақыруды кейінге қалдыруға немесе одан босатуға негіздері жоқ, жасы он сегізден жиырма жеті жасқа дейінгі 17 мыңға жуық жас жігіт толықтырады. Оның ішінде 700-ге жуығы Елорданың еншісінде.

Қолданыстағы заңға сәйкес азаматтарды мерзімді әскери қызметке әскерге шақыруды жергілікті атқарушы органдар ұйымдастырады және қамтамасыз етеді. Қазір жастарымыз 12 ай, яғни бір жыл қызмет атқарады.

Жергілікті атқарушы органдар ұйымдастырып, қамтамасыз ететін азаматтарды мерзімді әскери қызметке шақыру қолданыстағы заңнамаға сәйкес жүргізіледі. Комиссия

төрағалары, тиісінше, аудан, қала және облыс әкімдерінің орынбасарлары.

Күзгі әскерге шақыру комиссиясы өз жұмысын 1-ші қыркүйектен бастады. Әскерге шақыру жұмыстары желтоқсанның соңына дейін жүргізіледі.

Әскерге шақыруды кейінге қалдыру немесе босату құқығы әскерге шақыру комиссиясының шешімімен Қазақстан Республикасының «Әскери міндет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы» заңының талаптарына сәйкес беріледі. Ал биылғы жылдың көктемінде елімізде 15 мың жас әскерге аттанған еді.

Ғани Артықов, подполковник, Нұр-Сұлтан қаласы Қорғаныс істері жөніндегі департаментінің өкілі:

– 2021 жылдың көктемінде 15 мыңнан астам (15194) жас әскерге шақырылды, оның ішінде 76%-ы қазақ; 13%-ы орыс; 2,5% өзбек; 1,5% украин, неміс және ұйғыр; 1% татар, 3% басқа ұлттар (дүнген, әзербайжан – 0,2%; по-

ляк, шешен – 0,1%). Осы статистиканың жергілікті әскери басқару органдарында әскери есепте тұрған әскерге шақырылатын контингенттің ұлттық құрамымен тікелей байланысты екені түсінікті.

Бұл ретте әрбір әскерге шақырылушының әскерге шақыру туралы шешімді әскерге шақыру комиссиялары қабылдайды, онда әскерге шақыруды кейінге қалдыруға немесе әскерге шақырудан босатуға негіздердің болмауы, денсаулық жағдайы, білім деңгейі, психологтардың ұсынымдары және моральдық-психологиялық қасиеттері назарға алынады, комиссия әскерге шақырылушының ұлтына қарамайды.

Мұрат Берекполов, полковник, Нұр-Сұлтан қаласы қорғаныс істері жөніндегі департаментінің бастығы:

– Алдымен ел іргесі берік болуы керек. Шекарашы сарбаздарды алдымен жөнелтетін себебіміз – олардың ел күзету қызметін атқару үшін дай-

ындалатын оқу-жаттығу процесі 2-3 ай мерзімді құрайды. Жаңа буын жеткен соң, міндеттерінің толық мерзімін атқарған сарбаздар үйлеріне қайтарылады. Бұл үрдіс елімізде жылдар бойы көктем мен күзде толассыз жүріп келеді. Шекарашылардан кейін Қарулы Күштердің, Мемлекеттік күзет қызметінің және Ұлттық ұлан әскери бөлімдерін сарбаздардың жас буынымен толықтырамыз.

Әскерге шақыру комиссиясы мерзімді әскери қызметке шақырылған азаматтардың әскердің қандай тектері мен түрлеріне баратындығын олардың алған білімі, арнайы мамандығы, денсаулық жағдайына қарап шешеді. Жоғары білім алған жастар олардың алған біліміне жақын мамандықтағы және әскери дайындыққа бейін оқу бөлімдеріне жіберіледі. Мәселен, математика, физика және инженерлік экономика факультеттерін бітірген әскерге шақырылушылар радиотехника, зенитті-зымыран, байланыс бөлімдеріне барады. Ал ауылшаруашылығын механикаландыру және электрлендіру сынды мамандықтарды бітіргендер танкі, әуе, зенитті-зымыран және азаматтық қорғаныс сынды әскери бөлімдерге жіберіледі. Медициналық және фармацевтикалық мамандықты бітірген жастар әскери бөлімде кіші медициналық қызметкер ретінде жұмыс істей алады.

Әрине, жастардың барлығы бірдей мерзімді әскери қызметке жіберіле бермейді. «Әскери қызмет және әскери

қызметшілердің мәртебесі туралы» Заңға сәйкес жасы 24-27 жасқа дейінгі әскерге шақырылушылар Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің «Әскери-техникалық мектебі» республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорнының филиалдарында ақылы негізде әскери даярлықтан кейін әскери міндеттілердің қатарына өту мүмкіндіктері бар. Бұл үрдіс өз кезегінде мемлекетке әскери тұрғыда даярланған резервтің санын ұлғайтуға мүмкіндік береді. Ал бұл – бір жыл мерзімді әскери қызметте болуға отбасы жағдайы көтермейтін немесе денсаулығы бойынша шектеулері бар жастар үшін ыңғайлы шешім. Оқу мерзімі – 40 тәулік, оқу құны – 263 318 теңге. Оған тамақтандыру, киім-кешек, оқу-жаттығу процесі үшін шығындар және казармада тұру кіреді.

Отанды қорғау қай заманда да қасиетті парыз саналған, ал әскери қызмет өткеру – әрбір ер азаматтың міндеті. Мерзімді әскери қызмет өткеру тек қару қолдану, күрделі әскери техниканы меңгеру дағдыларын игеруге ғана мүмкіндік бермейді, сонымен қатар, денені шынықтырып, рухани нығаюға ықпал етеді.

Ғани Артықов, подполковник, Нұр-Сұлтан қаласы Қорғаныс істері жөніндегі департаментінің өкілі:

– Қарулы күштеріміз озық технологиялар және заманауи техникалармен кеңінен жабдықталуда. Сол себепті әскеріміздің қатарын жас сарбаздармен толықтыруды сапалы

жүргізуге аса көңіл бөлудеміз. Әскери қызметке білімді де білікті, денсаулығы мықты, психологиялық тұрғыдан сабырлы, байыпты жастардың арасынан үздіктердің үздігін, әскери бөлімдерге қажетті мамандық иелерін жібереміз. Әскери бөлім командирлерінен біздің жөнелткен елордалық сарбаздарымыздың үздік қызметтері мен елдің қорғаныс қабілеттілігіне қосып отырған еңбектері туралы алғыстары да келіп жатыр. Солардың қатарында 2021 жылғы көктемде 30212 әскери бөлімі Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Құрлық әскерлері оқу орталығына жіберілген Мамытхан Ғалымжан Бауыржанұлы, Батыров Дидар Қанатұлы, Якупов Диас Серікұлына әскери бөлім басшылығы атынан келген алғыс хаттары ата-аналарына табыс етілді.

Мерзімді әскери қызметтің әскери қызметшілерін запасқа шығару олар әскерге шақырылған күннен бастап 12 ай өткеннен кейін жоспарлы түрде жүргізіледі.

Биыл осымен екінші жыл қатарынан әскерге шақыру кампаниясы пандемия жағдайында өтіп жатыр. Әскерге шақыру, жиын пункттерінде коронавирус инфекциясының алдын алу және оның таралуына жол бермеудің практикалық тәжірибесі пысықталған. Өткен жылғы әскерге шақыру кампаниясындағы сияқты әскерге шақырылушыларға ПТР зерттеуі екі рет жүргізілетін болады. Яғни, әскерге шақыру кезіндегі жиын пункттерінде және олар әскери бөлімдерге келген кезде ұйымдастырылады. Белгіленген санитарлық-эпидемиологиялық шектеулерді сақтау, медициналық маскалармен, дезинфекциялау құралдарымен қамтамасыз ету Қорғаныс министрінің ұдайы бақылауында.

Алдағы әскерге шақыру барысында Цифрлық даму және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің 1414 қызметінің сервисі арқылы әскерге шақырылушыларға SMS-хабарламалар таратуды жалғастыру жоспарлануда. Хабардар ету процесінен жеке қарым-қатынас жасауды алып тастау инфекция жұқтыру қаупін азайтады.

Осы ретте айта кететін болсақ, биылғы жылдың басты жаңалықтарының бірі – әскерге шақырылушы үйден шықпай-ақ онлайн режимде әскерден босату-

ды немесе әскерге шақыруды кейінге қалдыру үшін құжаттарын ұсына алады. Ол үшін eLicense.kz порталында авторизациядан өту керек, кейін «Қауіпсіздік» қосымша бетінде тізімнен қажетті қызметті және мемлекеттік органды таңдау қажет. Әрі қарай ұсынылған және қосымша өрістерді толтырып, кейінге қалдыру немесе босату себебін, сондай-ақ әскери есепте тұрған орнын көрсетіп, құжаттардың

электрондық көшірмелерін жүктеп, ЭЦҚ арқылы өтінішке қол қоюы қажет. Шақыру комиссиясы өтінішті онымен қоса берілген файлдармен қарайды және әскери қызметке шақырудан босату немесе әскерге шақыруды кейінге қалдыруды ұсыну туралы қорытынды немесе мемлекеттік қызмет көрсетуден дәлелді бас тартуды шығарады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту үшін ағымдағы жылғы көктемгі

әскерге шақыру кезінде мерзімді әскери қызметке әскерге шақыруды кейінге қалдыру және одан босату «Электрондық үкімет» порталының «Е-лицензиялау» мемлекеттік деректер базасының ақпараттық жүйесі арқылы мемлекеттік қызмет көрсету шеңберінде жүзеге асырылды.

Меруерт САФАЕВА

Награда за выучку и характер

Завершились самые масштабные в истории Армейские игры, которые в очередной раз побили несколько рекордов как по количеству конкурсов, так и по числу стран-участниц. Казахстанские военнослужащие сумели достойно выступить во всех 11 конкурсах, в которых принимали участие, завоевав медали в каждом из них.

34

конкурса

Более

500

военнослужащих

277

команд

11

стран-
организаторов

23

полигона

Акватории

3

морей

42

страны

Итоги выступлений казахстанцев на АрМИ-2021:

Первое место:

Мастера артиллерийского огня

Соколиная охота

Второе место:

Десантный взвод

Третье место:

Танковый биатлон

Тактический стрелок

Конный марафон

Армия культуры

Эльбрусское кольцо

Кубок моря

Воин мира

Страж порядка

«АІВЫН» ӘСКЕРИ-ПАТРИОТТЫҚ ЖАСТАР ЖИЫНЫ

жетінші маусымын ашады

Республикамыздың түкпір-түкпірінен “мен атайын сен тұр” деген мірдің оғындай жастардың басын қосатын «Айбын» әскери-патриоттық жастар жиыны өзінің 7-маусымын ашпақ. Яғни, күздің екі айы патриот жастардың жан-жақты қабілетін таразылайтын кезең болады. Осыған орай аталмыш жиынның өткен тарихы мен оның даму жолдарына тоқтала кеткенді жөн көріп отырмыз.

2015 жылдан бері дәстүрлі түрде өткізіліп келе жатқан Айбын жиыны – жастардың патриоттық рухын көтеруде орасан зор ықпалын тигізіп келеді. Сондай-ақ, Қарулы Күштеріміздің оң беделін арттыруда да айтарлықтай өз

үлесін қосты. 2020 жылға дейін, яғни бүкіл әлемді әбігерге салған індет жайлағанға дейін аталмыш жиын «Спасск» оқу орталығы базасында өткізіліп келді.

Соңғы бес жылдың ішінде «Айбын» әскери-патриоттық жастар жиынына

қатысушылар саны 3000-ға жуық болса, алғаш онлайн түрінде өткізілген жылы бұл көрсеткіш 4 есеге дейін артты. Алғаш рет «Айбын» мобильді қосымшасы іске қосылып, жастар жекелей тәртіпте оған қастысу мүмкіндігіне ие болды.

Айбын – бұл “жеті қырлы, бір сырлы” жастардың таланты мен танымын кеңейтіп, әрі қарай дамуына мүмкіндік сыйлайтын алаң. Олардың болашағына бағдар беріп, өмірдегі іскерлік іргетасын берік қалауына жол салатын алаң. Ой-өресі мен мәдениеті, білімі мен біліктілігі, таланты мен тапқырлығы, сана-сезімі сынға түсетін, әрқайсысының деңгейін айқындап беретін бағдаршам жиын.

“Айбында” жыл сайын сайыстар қатары артып, жастардың қызығушылығы мен санын арттырып келеді. Өткен жылдағы эпидемиялық жағдай адамзатқа денсаулыққа мейлінше ден қою керектігін көрсетті. Сол жылы Айбында алғашқы көмек көрсету жұмыстарын үйрететін

сайыс қосылды.

Ал, биылғы «Айбын» жиыны тағы да өзгешілігімен ерекшеленбек. Бұл жолғы жиын Тәуелсіздігіміздің 30 жылдық мерейтойымен тұспа-тұс келіп отыр. Осыған орай сайыстар қатарына халқымыздың ұлылығын айшықтайтын ұлттық ойын түрі де қосылады. Дәлірек айтқанда, алғаш рет «Айбын» тарихында тоғызқұмалақ ойыны

онлайн түрде өткізгелі отыр. Сонымен бірге медиа саласына арналған жаңа сайыс түрі де қатарға қосылмақ.

Биылғы «Айбынның» ең басты жаңалығы қатысушылар саны 3 есеге артты. Ерке Есілдің жағасынан орын тепкен Ұлттық әскери-патриоттық орталық оларды құшақ жая қарсы алуға дайын. Биыл кімдер жеңіс тұғырынан көрінетінін

көретін күн де алыс емес, ендеше «Айбынға» қатысатын жалынды жастарға сәттілік тілейміз!

**Әсемхан Қобыланова,
«Жас Сарбаз» жасөспірімдердің
әскери – патриоттық
қозғалысының тілшісі**

Күні кеше өзіміз көзін көрген, Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері қатарында қатарласа қызмет атқарған генерал-лейтенант Құрбан Сәкенұлы Қаражанов міне, осы Қызылорданың алтын тармақтарының бірі Шиеліде туып-өскен. Сол жердің қасиетінен нәр алған. Өзі тарихта өшпес ізі қалған Қара қыпшақ Қобыландының тікелей ұрпағы еді. Бойдағы намыстың, жүректегі жалынның, көкіректегі білімнің, мойымас мінездің түп тамыры осынау тарихи тарлан тұлғамен астасып жататындай көрінеді кейде маған.

Тірі күнінде де айтып едім, тағы қайталайын.

Әр қазақ осы Құрекеңе тартса, жаман болмас еді! Себебі, ол әкеден ерте қалып, жетімдікті бала күннен сезінген ұл. Анасына «жетесіз өскен» деген ауыр сөзді естіртпеу үшін намысын ерте жани білген ұл. Соның нәтижесінде ойын баласы емес, ой баласы болып өсті. Отбасының тұңғышы ретінде кішілерге де қамқор бола білді. Жоғары әскери оқу орнының курсантынан бастап генерал-лейтенант жоғарғы әскери шеніне дейін жетті. Қай жерде немесе қай лауазымда жүрсе де ерік-жігері мықты, нағыз патриот бола білді. Қызмет те таңдамады, жоғарғы қолбасшылық қайда жұмсаса, сонда барып, сөздің ғана емес, нағыз істің адамы екенін абыройлы істерімен дәлелдей білді. Бір сөзбен айтар болсақ, ол ұдайы күрделі қызметтерді атқаруда өзін нағыз офицер, кәсіби маман ретінде көрсетті. Үзбей оқыды, тоқтаусыз ізденді. Ол туралы қазақ қаруластары ғана емес, орыс,

АРАЛДЫҢ АРДА АЗАМАТЫ

Аралының суы тартылса да, халқының жыры таусылмаған Сыр ордасы – Қызылорда жері шерте білсе-сыры, тыңдай білсе-мұңы таусылмаған өлке. Батырлар мен ақындардың, шайырлар мен сүлейлердің ізі қалған сахараның әр түйір тасы да тұнып тұрған тарих бұл өлкеде. Қазақтың маңдайына біткен екі теңіздің де бірі осында. Мұндай жерде тегін адам дүниеге келмейді...

қытай, беларусь, украин, өзбек, қырғыз, т.б. шетелдік шен таққандардың аузынан көптеген жақсы сөздер айтылды. Өйткені, генерал-лейтенант Құрбан Қаражанов өзінің бүкіл ғұмырын еліміздің қорғаныс қабілетін арттыруға арнаған патриот ұлдардың бірі еді...

Орта мектепті ана тілінде бітіріп, училищені орысша тәмамдаған. Одан кейінгі жылдарда екі бірдей әскери Академияда үздіктердің қатарында білім алған. Ел қорғаушылары ішіндегі ана тілін қадір тұтқандардың бірі ғана емес, бірегейі десе те артық айтқандық емес.

Шежірелі де шерменді өлкенің әр қазағы әрі өлең сөзге жақын, әрі адалдық пен тәртіпке бас иген ұрпақ болып келеді. Ата жолымен қалыптасқан тектілік, әже тәрбиесімен біткен адалдық Құрбан Сәкенұлын сонысымен де ерекшелеп тұратын. Оның болмысы мен бойындағы сан қырлы қасиеті жерлестері мен інілеріне ғана емес, еліміздің Қарулы Күштері қатарындағы шен тағып, шекпен киген әрбір офицерге үлгі-өнеге бола білді. Қаражановтай сардармен, жоғары шенді генералмен кез келген тақырыпта әңгімелесудің өзі түсінген адамға ерекше ой салатын.

Ұлы Абайды өмірінің бағдаршамына айналдырып, батыр Баукеңді санасының жалауы еткен марқұм Құрбан Сәкенұлының қолынан Абайдың да, Баукеңнің де

кітаптары түсіп көрген емес. Асыра мақтағаным емес, ол шенділердің ішіндегі Абайтанушы болатын. Ұлы хакімнің кез келген өлеңін нақышына келтіре жатқа айтып, қара сөздерінің «майын тамызатын». Шынтуайтын айтсақ, ғылым-білімнің басы-қасында жүрген кейбір қасқалар мен жайсаңдар ол кісінің қасында абайлап сөйлейтін еді.

Әлі есімде, сонау 1995 жыл еді. Құрбан Сәкенұлымен алғаш рет Үшарал гарнизонындағы мотоатқыштар полкінде таныстым. Әскери Академияны бітіріп келген жіптіктей офицер алғашында штаб бастығы болып тағайындалды. Артынша көп ұзамай бөлім командирі полковник Харулла Салықұлы Мұхамбетқалиев басқа жаққа ауысты да, оның орнына подполковник Қаражанов тағайындалды. Өзі жұқа болғанымен дауысы жер жаратын. Жеке құрамның жаңа командирі туралы алғашқы әсер мен қабылдаулары солай есте қалды.

Ол кездегі жағдай көнекөздердің көңілінен кете қойған жоқ, үлкендердің ойында әлі бар болар. Айтпағым, аталған бөлімнің де жағдайы мүшкіл еді. Соны командир Қаражанов бас-аяғы сегіз айда дивизия ғана емес, күллі Қарулы Күштер бойынша алдыңғы қатарға қосты. Әскерді аралау кезіндегі кезекті іссапар барысында жұмыстың оң нәтижесін көрген Қорғаныс министрі подполковник Қаражановты сол күні-ақ ұшағына отырғызып алып,

СОҢҒЫ СӨЗ немесе генерал Қаражановпен қоштасу

*Жүрсе дағы генералдар көп мейлі,
Сенің бейнең енді олармен өтпейді.
Бауыржандай қатал, әрі әділ ең,
Енді әскерге сенің тұлғаң жетпейді.*

*Шындық сүйіп, төзе алмаушы ең жалғанға,
Ашық көңіл әділетті әр жанға.
Азамат ең - Фәнидің өр тұлғасы,
Енді есімің айналып тұр арманға.*

*Тік мінезді, әділ жанның бірі едің,
Шындық айтып шырылдайтын жүрегін.
Азамат ең ар-намысты ту еткен,
Тұлға өтті бұл өмірден деп білемін.*

Қош, Құреке!

**Жәннат болсын жатарың,
Генералдар, сиремесін қатарың!
Өр еліңе, отбасыңа Тәңірім,
сабыр берсін! - соңғы сөз ғып айтарым!**

Алматыдағы ол кезде «Астаналық полк» деп аталатын әскери бөлімге жаңа командир ретінде таныстырған.

Үшаралдағы, Алматыдағы, т.б. гарнизондардағы қызметі жайлы аңызға бергісіз әңгімелер көп-ақ. Бүгінгі естелік барысында мен оларға саналы түрде тоқталмадым. Өйткені, олар әскерилердің арасында әлі күнге дейін айтылып жүр.

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі Бас инспекциясын-

да және Кеңес Одағының Батыры, Халық Қаһарманы, армия генералы С.Қ.Нұрмағамбетов атындағы «Жас ұлан» республикалық мектебінде тікелей бастығым болды. Бірақ мен үшін ол командир ғана емес, жақын дос, сыйлас аға, сырлас замандас болып қала береді.

**Марат Жүніс-Бек,
«Дарын» Мемлекеттік
сыйлығының лауреаты,
ҚР ҚК ардагері**

«ГИБРИДНАЯ ВОЙНА» ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВОЕННОЙ НАУКИ

Сколько существует мир, столько и продолжаются войны. С каждым столетием происходит эволюция войн. Войны приобретают все новый характер: меняются масштабы действий войск, применяется высокоточное оружие, оружие дальнего действия, спутники, применяются высокие технологии, войны приобретают информационный характер, развивается международный терроризм и т.д.

Развитие средств вооруженной борьбы оказывает большое влияние на содержание вооруженной борьбы и на характер военных конфликтов. Вооруженная борьба с использованием новейших традиционных и нетрадиционных средств ее ведения уже сейчас приобретает абсолютно новые черты. В соответствии с изменением политических целей меняются способы ведения военных конфликтов и стратегические цели (задачи) в вооруженной борьбе.

Следует ожидать, что в любом современном военном конфликте найдут применение самые разнообразные и совершенные виды воздействий на противоборствующую сторону, вклю-

чая новые виды вооружений и военной техники.

Таким образом, сочетание традиционных и новых нетрадиционных форм ведения боевых и других воздействий на противника будет являться их «помесью» (согласно энциклопедическому словарю, слово «гибрид» (лат. Hybrid) означает совмещающий в себе признаки различных предметов, явлений и т.п.), то есть так называемой «гибридной войной».

Прежде чем говорить о «гибридной войне», имеет смысл определиться, что будем понимать под этим термином, ставшим популярным в последнее время. Надо сказать, что точного

определения «гибридной войны» на сегодняшний день не существует. У этого термина множество дефиниций, ему посвящено немало книг. Имеется множество вариантов определений понятия «гибридная война», предложенные различными экспертами, военными аналитиками и др. Остановимся на некоторых из них.

В материалах Википедии (свободная энциклопедия), например, говорится, что гибридная война (англ. Hybrid warfare) - это вид враждебных действий, при котором нападающая сторона не прибегает к классическому военному вторжению, а подавляет своего оппонента, используя сочетание скрытых операций, диверсий, кибервойны, а также оказывая поддержку повстанцам, действующим на территории противника.

Некоторые американские военные под «гибридной войной» подразумевают необъявленные, тайные военные действия, в ходе которых воюющая сторона атакует государственные структуры или регулярную армию противника с помощью местных мятежников и сепаратистов, поддерживаемых оружием и финансами из-за рубежа и некоторыми внутренними структурами (олигархами, организованной преступностью, националистическими и псевдорелигиозными организациями). Гибридная война представляет собой использование комбинации обычных, нерегулярных и асимметричных средств в сочетании с

постоянными манипуляциями политическим и идеологическим конфликтом.

Дэвид Килкаллен, автор книги «Случайная герилья» (англ. «The Accidental Guerilla»), считает, что «гибридная война» – это лучшее определение современных конфликтов, но подчеркивает, что она включает в себя комбинацию партизанской и гражданской войн, а также мятежа и терроризма.

По мнению британских и австралийских аналитиков, «гибридная война» – это гораздо больше, чем просто конфликт между государствами или другими вооруженными группами. Это использование различных гибридных форм конфликта. Это особенно верно, поскольку война может вестись как государствами, так и рядом негосударственных сил. В ходе гибридной войны могут вестись и обычные боевые действия, партизанская тактика и подразделения, террористические акты, криминальное насилие и принуждение. Вся эта разнообразная деятельность может осуществляться различными силами или даже одним подразделением, но с одной целью – для получения наибольшего синергетического и психологического эффекта.

«Гибридную войну» можно определить и как совокупность заранее подготовленных и оперативно реализуемых государством действий военного, дипломатического, информационного характера, направленных на достижение стратегических целей. При этом важно отметить, что для «гибридной войны» нет необходимости разрабатывать новые системы оружия и военной тех-

ники, достаточно уже имеющихся в наличии. «Гибридная война» включает в себя реализацию комплекса гибридных угроз различного типа: традиционные, нестандартные, масштабный терроризм, а также подрывные действия, в ходе которых используются различные, нередко инновационные технологии для противостояния превосходящей военной силе. Это могут быть, например, массированные кибератаки, действия в энергетической сфере и др.

Главная особенность «гибридной войны» заключается в том, что это агрессивная война, которую ведет государство-агрессор, использует все доступные ему ресурсы: технические, финансовые и человеческие. В «гибридной войне» государство-агрессор широко применяет специальные знания, технологии, а также завербованную агентуру на территории противника. Агрессором в «гибридной войне» является именно государство, но при этом оно использует тактику и методы терроризма. Именно это отличает «гибридную войну» от партизанской, гражданской войны или терроризма. В «гибридной войне» можно все: подкуп, шантаж, ложь, практика заложничества, террор, провокации.

Также по существующим мнениям, опубликованным в средствах массовой информации, есть несколько определений, что такое «гибридная война»:

1) проведение широкого спектра прямых боевых действий и тайных операций, осуществляемых по единому плану вооруженными силами, партизанскими (невоенными) формированиями

и включающих также действия различных гражданских компонентов;

2) военная стратегия, объединяющая обычную войну, малую войну и кибервойну;

3) враждебные действия, которые предпринимаются в рамках гибкой стратегии, имеющей долгосрочные цели. Базируются эти стратегии на комплексном применении дипломатических, информационных, военных и экономических средств для дестабилизации противника;

4) необъявленные, тайные военные действия, в ходе которых воюющая сторона атакует государственные структуры или регулярную армию противника с помощью местных мятежников и сепаратистов, поддерживаемых оружием и финансами из-за рубежа и некоторыми внутренними структурами (олигархами, организованной преступностью, националистическими и псевдорелигиозными организациями) и др.

В то же время военно-политический аналитик А. Илларионов раскрыл следующие элементы «гибридной войны»:

- первая фаза – невоенная: используются моральные, психологические, экономические и дипломатические меры;

- вторая фаза – спецоперации для введения в заблуждение политических и военных лидеров. Это делается путем утечки информации о приказах, директивах и инструкциях;

- третья фаза – запугивание и подкуп военного и политического руководства, чтобы те не выполняли свои функции;

- четвертая фаза – создание условий для дестабилизаций общества, путем пропаганды, цель которой – вызвать недовольство в обществе, социально-экономическую напряженность (демонстрации против власти, акции неповиновения, пикетирование и др.);

- пятая фаза – создание запретной зоны для полетов, использование наемников;

- шестая фаза – широкие разведывательные действия для внезапной военной операции;

- седьмая фаза – целевые информационные операции широкого спектра, постоянные провокационные действия в отношении ВВС и ПВО. При этом используется точное оружие: артиллерия, микроволновое, радиоактивное, несмертельное биологическое и другое

оружие;

- восьмая фаза – захват оставшихся зон сопротивления и уничтожение остатков вражеских сил при помощи специальных войск.

Таким образом, «гибридная война», по взглядам военных аналитиков, это:

- размытые, неясные формы войны в сочетании с растущей частотой, разнообразием и интенсивностью конфликта;

- ведение войны как государством, так и негосударственными силами;

- ведение обычных боевых действий с применением партизанской тактики, террористических актов, криминального насилия и принуждения, вся эта разнообразная деятельность может осуществляться различными силами, или даже одним подразделением, но с одной целью - для получения наибольшего, синергетического и психологического эффекта.

На рисунке зарубежными аналитиками представлено место «гибридной войны» между классической (конвенциональной) и нетрадиционной (иррегулярной) войной.

можно преподнести не как войну, а как благородную борьбу за демократию, против очередной деспотии.

Военный аналитик Мюллер, считает что «гибридная война» состоит из трех этапов: подготовительного, активного и

ной власти в стране, включительно усиление контроля всех сфер ее жизнедеятельности;

- идеологическую обработку своего населения для объединения вокруг идей национализма, великодержавного шовинизма, защиты так называемых «национальных ценностей и интересов», борьбы с «внешним врагом» и в условиях «осажденной крепости» и тому подобное, а также максимальное ослабление оппозиции во всех ее проявлениях;

- захват информационного пространства страны-противника и использование его в своих интересах для формирования у населения необходимого общественного настроения;

- подрыв государственной власти страны-объекта агрессии, в т.ч.: подкуп влиятельных правительственных чиновников, политических деятелей и руководства силовых структур; продвижение агентов влияния на должности в государственных органах власти; разжигание противостояния между различными политическими силами и установление контроля над ними (в первую очередь, из числа идеологически близких и коррумпированных партий и движений);

- внесение раскола среди населения страны-противника путем стимулирования внутренних противоречий политического, межнационального и межрелигиозного характера (в частности, в рамках создания и поддержки различных партий, движений и организаций

Гибридная война (по иностранным источникам)

В статье А. Маначинского отмечает, что гибридная война - это понятие не новое. США уже в течение многих десятилетий ведут такие войны по всему миру. По его мнению, гибридная война очень удобна, прежде всего, потому, что общественному мнению мира ее

заклучительного.

Этап первый – подготовительный.

На подготовительном этапе (может длиться несколько лет) руководство страны-агрессора, активно используя спецслужбы, формирует идеологические, политические и военные предпосылки предстоящей агрессии. К таким мероприятиям можно отнести:

- укрепление системы государствен-

определенного, в т.ч. экстремистского толка);

- всестороннее ослабление страны-объекта агрессии, подрыв доверия населения к власти, а также распространение в обществе протестных и сепаратистских настроений методом провоцирования социально-экономических и других проблем (в т.ч. путем применения элементов торгово-экономических и энергетических войн);

- дискредитацию внешней и внутренней политики страны-противника, навязывание ее руководству и населению определенных идей и цивилизационных ценностей путем проведения активной информационной кампании с применением специальных методов «зомбирования» общества с широким привлечением как государственных, так и неправительственных организаций.

Этап второй – активный.

На активном этапе (как правило, длящимся до года) проводится скрытая агрессия против определенной страны с целью непосредственной реализации поставленных целей. Для этого предусматриваются следующие шаги:

- создание в стране-объекте агрессии незаконных вооруженных формирований из числа представителей местных антиправительственных сил с привлечением к ним сотрудников спецслужб, наемников и боевиков;

- провоцирование в стране внутреннего конфликта на политической, соци-

ально-экономической, конфессиональной и межнациональной основе, а также стимулирование процессов по его перерастанию в массовые выступления населения, акции общественного неповиновения, беспорядки и столкновения демонстрантов с правоохранительными органами;

- позиционирование (назначение) лидеров акций протеста из числа представителей оппозиционных политических сил общегосударственного или местного уровней, а также создание ими альтернативных «органов власти»;

- захват участниками акций протеста (в т.ч. при помощи незаконных вооруженных формирований и спецслужб страны-агрессора) правительственных зданий и важных объектов транспортной и промышленной инфраструктуры, а также блокирование деятельности силовых структур (в том числе с использованием мирных жителей в виде «живых щитов»);

- введение на территорию страны-объекта агрессии регулярных вооруженных сил агрессора под видом местных вооруженных формирований («отрядов самообороны», «ополченцев» и тому подобное) с целью помочь оппозиции и сепаратистам захватить власть в государстве или в ее отдельных регионах. При этом возможно скрытое участие регулярных вооруженных сил страны-агрессора в боевых действиях на стороне противников легитимного пра-

вительства страны-объекта агрессии;

- проведение масштабных информационных кампаний по поддержке антигосударственных сил в стране-объекте агрессии, а также дискредитации действий ее руководства по обеспечению конституционного строя в государстве.

Этап третий – заключительный.

На заключительном этапе (время действия не ограничено) агрессор, закрепляя свои позиции в стране-объекте агрессии, проводит следующую работу:

- всесторонне поддерживает новую (бывшую оппозиционную) власть в стране-объекте агрессии или сепаратистский режим в ее отдельных регионах (включительно с созданием органов власти и силовых структур сепаратистов);

- оказывает содействие в проведении «референдумов» по определению направленности внешнего и внутреннего курса страны-объекта агрессии, статуса ее регионов, и тому подобное, а также в проведении «выборов» центральных и местных (в т.ч. сепаратистских) органов власти;

- содействует легализации самопровозглашенных государственных образований в стране-объекте агрессии, затягивании процесса урегулирования ситуации на ее территории под видом посредничества в мирных переговорах. При этом страна-агрессор ни в коем случае не признает свою роль как стороны конфликта;

- создает условия для обеспечения своего военного присутствия в стране-объекте агрессии на долговременной/постоянной основе (в виде «миротворческих сил» или вооруженных сепаратистских формирований), а также для реализации других, в т.ч. экономических интересов.

В Военной доктрине Республики Казахстан 2017 года гибридные войны выражены определением «гибридные» методы борьбы, и они характеризуются как способы достижения военно-политических и военно-стратегических целей комплексным применением военной силы (в том числе сил специальных операций, частных военных, охранных компаний на территории противостоящей стороны), невоенных средств, а также использованием потенциала других государств, террористических, экстремистских организаций и сепара-

тистских движений для дестабилизации обстановки на территории противо-

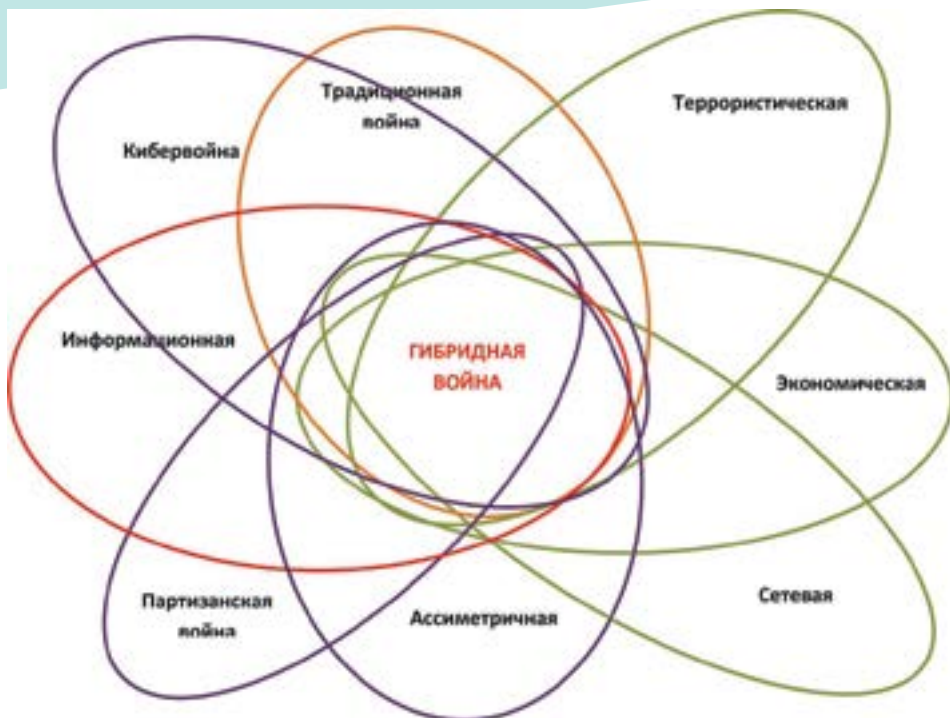
бридная война занимает объединяющее место среди различного рода военных

дестабилизации политического строя и экономики, свержения существующего режима власти с выдвиганием лояльных лидеров и продвижение через них своих интересов, которое может осуществляться посредством традиционных, иррегулярных, криминальных, санкционных (экономических), информационных, кибервойн и других действий.

Содержанием «гибридной войны» могут быть:

- политический шантаж;
- организация подрывной работы на территории государства;
- международные экономические ограничения (санкции);
- демонстрация недовольных сторон;
- диверсии на особо охраняемых и стратегических объектах страны;
- информационная война и пропаганда;
- цветные революции;
- дезориентация государства относительно реальной обстановки и принуждение противника к рассредоточению усилий;
- согласованные точечные воздействия по ключевым элементам системы национальной безопасности государства на всей его территории.

Вместе с тем, с точки зрения долгосрочного прогнозирования развития международной обстановки, можно предположить, что архитектуру международной безопасности будут сотрясать военные конфликты в различных регионах мира и основной формой их проведения будут служить именно гибридные действия (войны). При этом роль классических (традиционных) форм ведения боевых действий не будет снижаться.

борствующего государства.

В тоже время, анализируя гибридные войны, проходящие в некоторых странах ближнего и дальнего зарубежья, необходимо отметить, что в данных боевых действиях, помимо регулярных формирований используется отряды негосударственных исполнителей: идеологически мотивированные боевики, криминальные структуры, частные карательные формирования, частные военные компании, международные наемники, иностранные «специалисты», связь с которыми формально отрицается.

В современное время в мире ясно вычерчиваются различные элементы гибридной войны, которые проводятся сверхдержавами. Это различные финансовые санкции; запрет въезда для иностранцев в некоторые государства и страны; нефтяные эмбарго; искусственное снижение цен на нефть, на валюту и другие. То есть становится очевидным, что существуют множество вариантов воздействия государством-агрессором на ту или иную страну, в целях дестабилизации обстановки внутри государства.

Суммируя позиции зарубежных экспертов, можно прийти к выводу, что ги-

бридная война занимает объединяющее место среди различного рода военных

Место гибридной войны на основе синтеза данных зарубежных экспертов

Подводя итоги, хотелось бы предложить вариант определения гибридной войны, выработанный учеными С. Байсыиковым и А. Мерекеевым при выполнении отчета о НИР в 2016 году.

«Гибридная война» при ее объединяющей роли и всеохватывающем месте - это поэтапное, целенаправленное, заранее спланированное действие одного и/или ряда государств (коалиции) против другого государства с целью

Ұлы дала әскері –
Тәуелсіздік тірегі!

2021

АЙЫБЫН

Республиканский
военно-аналитический журнал